

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ,

जळगाव - ४२५००१

विषय - मराठी

पी.एच.डी. पूर्व परीक्षा अभ्यासक्रम

अभ्यासक्रमाचे घटक

- घटक क्र. ०१) मध्ययुगीन वाङ्मय
अ) संत साहित्य
ब) महानुभाव साहित्य
क) पंडिती साहित्य
ड) शाहिरी वाङ्मय
इ) बखर वाङ्मय
(प्रमुख साहित्यकृतींचा स्थूल परिचय व सर्वसाधारण साहित्य प्रवाहाबद्दलची माहिती)
- घटक क्र. ०२) साहित्य व समीक्षा
अ) साहित्य - स्वरूप, व्याख्या, प्रयोजन, कारणी
ब) समीक्षा - व्याख्या, घटक, प्रयोजन
क) जीवनमूल्ये व वाङ्मयीन मूल्ये
ड) विविध समीक्षा पध्दती
- घटक क्र. ०३) आधुनिक वाङ्मय
अ) स्वातंत्र्यपूर्व काळातील प्रमुख वाङ्मय प्रकारांचा स्थूल अभ्यास
ब) स्वातंत्र्योत्तर काळातील प्रमुख वाङ्मय प्रकारांचा स्थूल अभ्यास
(कविता, कथा, कादंबरी, नाटक, चरित्र-आत्मचरित्र, प्रवासवर्णन व ललित गद्य)
- घटक क्र. ०४) साठोत्तरी वाङ्मयीन प्रवाह
अ) दलित साहित्य
ब) ग्रामीण साहित्य
क) आदिवासी साहित्य
ड) तौलनिक साहित्य
- घटक क्र. ०५) स्त्रीवादी साहित्य प्रवाह
अ) दलित उपेक्षित स्त्रियांची स्वकथने
ब) दलितेतर स्त्रियांची आत्मकथने
क) स्त्रियांचे वैचारीक साहित्य (स्त्री-पुरुष तुलना)

घटक क्र. ०६) वर्णनात्मक भाषा विज्ञान
अ) भाषा, स्वरूप, वैशिष्ट्ये
ब) संदेशन व स्व-विज्ञान
क) रूप विन्यास, वाक्य विन्यास, अर्थ विन्यास

घटक क्र. ०७) लोकसाहित्य
अ) लोकसाहित्य - स्वरूप, व्याख्या
ब) लोकसाहित्य प्रकारांचा अभ्यास
(लोककथा, लोकगीत, लोकनाट्य)

घटक क्र. ०८) मराठी व्याकरण
अ) वर्णमाला
ब) शब्दांच्या जाती
क) प्रयोग विचार
ड) वाक्याचे प्रकार
इ) वचन, लिंग, विभक्ती प्रत्यय

घटक क्र. ०९) प्रसारमाध्यमे व शुद्धलेखन विषय नियम
अ) प्रसारमाध्यमांचे प्रकार - वर्तमानपत्र, आकाशवाणी, दूरदर्शन
ब) शुद्धलेखनाचे नियम

घटक क्र. १०) मराठी साहित्यातील पुरस्कार
अ) साहित्य अकादमी, ज्ञानपीठ
ब) राज्यशासनाचे पुरस्कार
क) विविध मान्यवर साहित्य संस्थांचे पुरस्कार

टीप :- वरील १० घटकांवर आधारित सुमारे ५०० वस्तुनिष्ठ प्रश्नांचा संच तयार करून त्यावर प्रश्न विचारले जातील. यासाठी एम.ए.(मराठी) पहिल्या व दुसऱ्या वर्षाचा उमविचा अभ्यासक्रम व त्या अभ्यासक्रमातील घटक अभ्यासावेत.